GÁBOR DÉNES FŐISKOLA

A Gábor Dénes Főiskola rektorának és elnökének
5/2022. (XI. 28.)
rektori-elnöki közös utasítása
a Gábor Dénes Főiskola Esélyegyenlőségi tervéről

A Gábor Dénes Főiskola Szervezeti és Működési Szabályzata (SZMSZ) 2. § (2) bekezdése és a 23. § (2) bekezdése alapján kiadjuk az alábbi

utasítást:

1. §
Az utasítás hatálya

Jelen utasítás személyi hatálya kiterjed

a) a Gábor Dénes Főiskolára (a továbbiakban: Főiskola), mint munkáltatóra,
b) a Főiskolával munkaviszonyban, vagy munkavégzésre irányuló további jogviszonyban álló személyekre,
c) a Főiskola hallgatóira, valamint
d) a Főiskolára jelentkezőkre.

2. §
Rendelkező rész

A jelen utasítás 1. számú mellékleteként kiadjuk a Főiskolának a 2023-2027-os időszakra vonatkozó Esélyegyenlőségi Tervét.

3. §
Záró és hatályba léptető rendelkezések

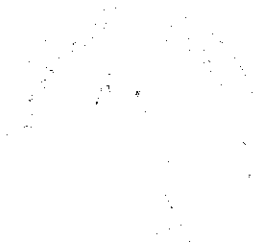
A jelen utasítás 2023. január 1-jén lép hatályba és 2027. december 31-én hatályát veszti.

Budapest, 2022. november 28.

Prof. Dr. Keszthelyi-Szabó Gábor
rektor

GÁBOR DÉNES FŐISKOLA I. BUDAPEST

Dr. Dietz Ferenc
elnök

GÁBOR DÉNES FŐISKOLA

1. számú melléklet az 5/2022. (XI.28.) rektori-elnöki utasításhoz

A GÁBOR DÉNES FŐISKOLA ESÉLYEGYENLŐSÉGI TERVE 2023-2027

1. Bevezetés

A Gábor Dénes Főiskola (a továbbiakban: Főiskola) Szervezeti és Működési Szabályzata (a továbbiakban: SZMSZ) 4. § (3) bekezdése szerint a Főiskola működése során biztosítja, hogy a hallgatókkal, az oktatókkal és az intézményben dolgozókkal kapcsolatos döntések meghozatala során az egyenlő bánásmód és az egyenlő esélyű hozzáférés követelménye érvényesüljön. Az SZMSZ 23. § (2) bekezdése alapján az Esélyegyenlőségi és Szociális Bizottság (a továbbiakban: Bizottság) elkészíti és karbantartja a Főiskola Esélyegyenlőségi Tervét (a továbbiakban: Terv), és felügyeli annak megvalósulását. Az SZMSZ szerint a Tervet rektori-elnöki közös utasításban kell kiadni.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Törvény) alapján az egyenlő bánásmód követelménye a kötelezettektől azt kívánja meg, hogy tartózkodjanak minden olyan magatartástól, amely bizonyos tulajdonságaik alapján egyes személyek vagy személyek egyes csoportjaival szemben közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést, megtorlást, zaklatást vagy jogellenes elkülönítést eredményez. Alapvetően tehát az egyenlő bánásmód követelménye az egyik oldalon negatív kötelezettséget jelent: a kötelezettek nem sérthetik meg mások egyenlő emberi méltóságát. Jogosulti oldalon ugyanakkor ez azt eredményezi, hogy mindenkinek jogosultságként kikényszeríthető igénye van arra, hogy őt egyenlő méltóságú személyként kezeljék. Ennek megfelelően az egyenlő bánásmód követelménye tekintetében a jogsérelmet elszenvedők számára elsősorban a jogsérelmekkel szembeni fellépés eszközrendszerét kell biztosítani. Az eleve hátrányos helyzetben levő személyek formálisan egyenlőként való kezelése ugyanakkor a hátrányos helyzet konzerválásával járna. Ahhoz, hogy a hátrányos helyzetben levő személyek ezt a hátrányukat ledolgozhassák, nem elegendő annak biztosítása, hogy őket a többiekkel azonos jogok illessék meg, hanem olyan pozitív intézkedésekre van szükség, amelyek lehetővé teszik, hogy a helyzetükből fakadó hátrányaikat csökkenteni, illetve megszüntetni lehessen.

A Törvény az egyenlő bánásmód követelményének szektorális kérdéseire is kitér, ennek megfelelően egyaránt foglalkozik a foglalkoztatásban és az oktatásban megjelenő hátrányos megkülönböztetéssel. A Törvény a felsőoktatás tekintetében tehát kettős követelményt támaszt a Főiskolával szemben:

a) az egyenlő bánásmód követelményének megtartását a munkavállalókkal és a hallgatókkal kapcsolatban,
b) az esélyegyenlőség minél teljesebb körű megvalósulásának biztosítását a védendő munkavállalói és hallgatói csoportok számára.

A felsőoktatás területén az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás

követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

A megkülönböztetés tilalma vonatkozik a Főiskolán foglalkoztatottak és a hallgatók bármilyen védett tulajdonsága — neme, faji hovatartozása, bőrszíne, nemzetisége, nemzetiséghez való tartozása anyanyelve, fogyatékossága, egészségi állapota, vallási vagy világnézeti meggyőződése, politikai vagy más véleménye, családi állapota, anyasága (terhessége) vagy apasága, szexuális irányultsága, nemi identitása, életkora, társadalmi származása, vagyoni helyzete, foglalkoztatási jogviszonyának vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyának részmunkaidős jellege, illetve határozott időtartama, érdekképviselethez való tartozása, egyéb helyzete, tulajdonsága vagy jellemzője — miatti diszkriminációjára (Törvény 8-9. §).

Az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének tekintendő továbbá a Törvény 10. § (1)-(3) bekezdései alapján:

a) a zaklatás (olyan, az emberi méltóságot sértő, szexuális vagy egyéb természetű magatartás, amely az érintett személy védett tulajdonságával függ össze, és célja vagy hatása valamely személlyel szemben megfélemlítő, ellenséges, megalázó, megszégyenítő vagy támadó környezet kialakítása),
b) a jogellenes elkülönítés, szegregáció (amely — anélkül, hogy azt törvény kifejezetten megengedné — védett tulajdonságai alapján elkülönít egyes személyeket vagy személyek csoportját a velük összehasonlítható helyzetben lévő személyektől vagy személyek csoportjától),
c) a megtorlás (amely az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt kifogást emelő, eljárást indító vagy az eljárásban közreműködő személlyel szemben ezzel összefüggésben jogsérelmet okoz, jogsérelem okozására irányul vagy azzal fenyeget),
d) valamint az ezekre adott utasítás is.

A Terv elveinek érvényre juttatása nemcsak a hátrányos megkülönböztetés tilalmát feltételezi, hanem a Főiskola munkavállalóit és hallgatóit esetlegesen érintő egyenlőtlenség kiküszöböléséhez, mérsékléséhez szükséges előnyben részesítést, esélyteremtést is magában foglalja, mint például a pozitív, méltányos és rugalmas támogató-segítő intézkedések megtételét.

A Főiskola — lehetőségei és erőforrásai arányában — törekszik az előnyben részesítés elvének alkalmazására a Törvény 11. §-ában meghatározott feltételek megléte esetén. Az előnyben részesítés azonban nem sérthet alapvető jogot, nem biztosíthat feltétlen előnyt, nem zárhatja ki

az egyéni szempontok mérlegelését. A Főiskolával munkaviszonyban álló alábbi csoportoknál alkalmazható az előnyben részesítés: a nők, a munkaerőpiacon életkoruknál fogva hátrányos helyzetben lévő munkavállalók, a megváltozott munkaképességű személyek, a két vagy több, tíz éven aluli gyermeket nevelő munkavállalók, a gyermeküket egyedül nevelők, a tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelő, valamint a roma munkavállalók.

A Terv alapján nyújtott kedvezmények igénybevétele és az ezekhez esetlegesen kapcsolódó (szociális helyzetre, származásra stb. vonatkozó) nyilatkozatok, adatlapok kitöltése önkéntes.

A Terv megvalósításához szükséges személyes és különleges adatok csak az Európai Unió Adatvédelmi Rendelete (GDPR), az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény rendelkezései, valamint a Főiskola adatvédelmi és adatkezelési szabályzata szerint kezelhetők.

Az SZMSZ a Törvényben foglaltak mind szélesebb körű érvényesülése érdekében a Bizottság létrehozását rendelte el. A Bizottság a Főiskola működésében javaslatokat tesz az arányos képviselet elérésére, ellenőrzi az intézkedések eredményességét, feltárja a megkülönböztetés bármely megnyilvánulásait, az esélyegyenlőség érvényesülését sértő intézkedéseket, és kezdeményezi megszüntetésüket, továbbá foglalkozik a hátrányos helyzetű és a fogyatékkal élő hallgatók ügyeivel, eljár a hallgatók szociális ügyeiben, a támogatások elbírálásában a Hallgatói Követelményrendszerben foglalt részletszabályok szerint.

A Terv a Főiskolának a jogszabályokban és az SZMSZ-ben az esélyegyenlőséggel kapcsolatban meghatározott feladatait konkretizálja és bontja ki, határozott időre szóló részfeladatok formájában. A Terv kiemelten támogatja a nők, a negyven évnél idősebb munkavállalók, a fogyatékossággal élők, a romák, a pályakezdők, a két vagy annál több 10 éven aluli gyermeket nevelők, a 10 éven aluli gyermeket egyedül nevelők, a tartósan beteg gyermeket nevelők, az idős szüleiket családjukban gondozókat (védett csoportok).

2. Általános feladatok

2.1. A Bizottságnak gondoskodnia kell az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítéséről és az esetleges panasztételi eljárás szabályszerű lefolytatásáról.

Felelős:	Bizottság
Határidő:	folyamatos

2.2. A Főiskola gondoskodik arról, hogy a fogyatékossággal élő hallgatók és munkavállalók részére az akadálymentes intézményi környezetet a lehetőségekhez mérten biztosítsa.

Felelős:	oktatási rektorhelyettes, gazdasági igazgató
Határidő:	folyamatos

2.3. A Főiskola gondoskodik a tájékoztató anyagainak és Internetes felületeinek akadálymentesítéséről, a látás- és/vagy hallássérült hallgatók és munkavállalók tájékoztatásának feltételeiről, a magyar nyelvet nem beszélő hallgatók, munkavállalók megfelelő tájékoztatásának feltételeiről.

Felelős:	oktatási rektorhelyettes, gazdasági igazgató
Határidő:	folyamatos

2.4. Biztosítani szükséges az intézményi információkhoz való széles körű hozzáférést és fejleszteni szükséges az intézményi belső kommunikációt (pl.: honlap, intranet) mind a hallgatók, mind a munkavállalók irányában.

Felelős:	oktatási rektorhelyettes, gazdasági igazgató, főtitkár
Határidő:	folyamatos

2.5. Biztosítani kell az ügyintézés legkisebb bürokráciával járó formáit és útját, amelyben az ügyintézés menetére vonatkozó szabályok naprakészek, egyértelműek és hosszabb távon állandók, biztosítják a munkavállalók számára a feladataik végzéséhez szükséges feltételeket. Lehetőség szerint át kell térni az elektronikus ügyintézésre.

Felelős:	általános rektorhelyettes, főtitkár, gazdasági igazgató, tanulmányi igazgató
Határidő:	folyamatos

2.6. A Főiskola törekszik arra, hogy a nők és férfiak arányos képviselete megvalósuljon a különféle vezetői szinteken. Törekszik továbbá arra, hogy más, oktatási, kutatási és egyéb tevékenységi területeken is pozitív változások, folyamatok valósuljanak meg.

Felelős:	rektor, elnök
Határidő:	folyamatos

3. A munkavállalók esélyegyenlőségét javító intézkedések

3.1. A Főiskola a munkavállalóknak adható juttatások, kedvezmények esélyegyenlőségen alapuló szolidáris elosztására törekszik.

Felelős:	rektor, elnök
Határidő:	folyamatos

3.2. A munkáltató feladata, hogy tájékoztatást adjon valamennyi munkavállaló részére a törvényben előírt támogatások, munkaidő kedvezmények rendszeréről, a szociális juttatások és adókedvezmények változásairól.

Felelős:	rektor, elnök, gazdasági igazgató
Határidő:	folyamatos

3.3. Ki kell dolgozni és folyamatosan vizsgálni kell, hogy a minimális támogatásokon túl milyen többlettámogatásokat tud nyújtani a munkáltató a munkavállalók, különösen a hátrányos helyzetű munkavállalók részére.

Felelős:	rektor, elnök, gazdasági igazgató
Határidő:	folyamatos

3.4. A Főiskola törekszik arra, hogy családbarát munkahelyként a hivatás gyakorlása és a magánélet összhangjának megteremtését lehetővé téve alakítsa ki munkarendjét, támogatja a családbarát munkaszervezetek kialakítását. Lehetővé teszi és támogatja a rugalmas munkavégzési formákat, a rugalmas munkarend kialakítását. Különös figyelmet fordít a gyermeküket egyedül nevelő szülők, a beteg, vagy ellátásra szoruló hozzátartozót gondozók esetében a kötelezettségek és munkavégzés rendjének összehangolására.

Felelős:	rektor, elnök
Határidő:	folyamatos

3.5. A Főiskola elősegíti a munkából huzamosan akár betegség, akár gyermeknevelés miatt távollévő munkavállalókkal a kapcsolattartást, a munkába való visszatérést.

Felelős:	rektor, elnök, főtitkár
Határidő:	folyamatos

3.6. A 16 éven aluli gyermeket nevelő munkavállalók, fogyatékossággal élő gyermeket nevelő szülők, beteg vagy ellátásra szoruló hozzátartozót gondozók számára a gyermeknevelléssel illetve gondozással kapcsolatos események (orvosi vizsgálat, iskolai program) idejére, de legfeljebb havonta 4 órára mentesíteni kell a munkavégzés alól azzal, hogy az érintett munkavállaló tudomásul veszi, hogy a kiesett munkaidőt — a közvetlen munkahelyi vezető által meghatározott módon — teljesítenie kell. Amennyiben nem váratlan vagy rendkívüli esemény esetén szükséges a munkavállalónak ezen kedvezmény igénybe vétele, akkor köteles az igénybe vételt 15 nappal korábban azt bejelenteni.

Felelős:	rektor, elnök
Határidő:	folyamatos

3.7. A közvetlen munkahelyi vezetőnek a munkaidő kialakításánál — a törvényben, jogszabályban előírtakon túlmenően — lehetősége van arra, hogy figyelembe vegye a munkavállalók családi és munkahelyi kötelezettségeinek összehangolását. Ennek érdekében a munkáltató egyedi elbírálás alapján — azokban a munkakörökben, ahol ez nem akadályozza a Főiskola tevékenységének ellátását — lehetőséget biztosíthat arra, hogy a gyermekgondozási, oktatási intézmények nyitvatartásához igazodó egyedi munkaidő kezdést és befejezést tegyen lehetővé. Kisgyermekesek számára felajánlhatja a rugalmas munkaidő lehetőségét, felmentést biztosíthat a munkaidon kívüli berendelés alól a 14 éven aluli gyermeket egyedül nevelő szülő részére, szabadságolásoknál az iskolai, óvodai, bölcsődei szüneteket figyelembe veheti a lehetőségek függvényében.

Felelős:	rektor, elnök
Határidő:	folyamatos

3.8. A Munkáltatónak a Munkavállaló számára a rendkívüli családi események (gyermek születése, gyermek ballagása, oklevél, diploma átadás, iskolai nyitott nap, anyák napján részvétel) esetére eseményenként a munkavállaló kérésére 1 nap szabadságot kell biztosítani a rendes szabadságkeret terhére.

Felelős:	rektor, elnök
Határidő:	folyamatos

3.9. A Főiskola a munkaerőpiac jellegzetességeire is figyelemmel átlátható, nyilvános, elsődlegesen pályázati rendszerre épülő felvételi és kinevezési rendszert működtet. A munkáltatói jogkör gyakorlói megismerik az esélyegyenlőségi elveket és a mindenkor hatályos Tervet; valamint alkalmazzák az abban foglaltakat a munkaerő felvétel és a kinevezések során.

Felelős:	rektor, elnök
Határidő:	folyamatos

3.10. A munkáltató a munkaerő felvételénél, az előléptetéseknél az egyenlő bánásmód elvét betartva, diszkrimináció mentesen jár el.

Felelős:	rektor, elnök
Határidő:	folyamatos

3.11. A fogyatékossággal élő munkavállaló alkalmazásának megkezdése előtt a munkáltató felméri a fogyatékosság jellegét figyelembe vevő munkakörnyezet megfelelőségét. A felmérés alapján el kell végezni a szükséges átalakításokat. A fogyatékos munkavállaló közlekedését, tájékoztatását a közvetlen munkahelyi vezetője szervezi meg a felvételt követően, majd a műszaki megoldások kialakításáig segítséget nyújt a munkakörnyezet sajátosságainak megismeréséhez.

Felelős:	rektor, elnök
Határidő:	folyamatos

3.12. A nyugdíj előtt álló munkavállaló munkaidejét kérésére — közös megegyezéssel — csökkenteni lehet (a munkabér arányos csökkentésével egyidejűleg), ha ezt a munkavállaló egészségi állapota indokolja és a feladat ellátását nem veszélyezteti. Az egyes egyedi kérések kivizsgálásáról a munkavállaló kérésére gondoskodni kell, amelynek eredményéről a munkavállalót írásban tájékoztatni kell.

Felelős:	rektor, elnök
Határidő:	folyamatos

4. A hallgatók esélyegyenlőségét javító intézkedések

4.1. A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 87/2015. (IV. 9.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 62. §-a szerinti kedvezményre/mentességre vonatkozó kérelmek esetében a Bizottság a fogyatékosságot igazoló szakvélemény alapján javaslatot fogalmaz meg (állásfoglalás), melyet döntésre a rektornak továbbít. (A fogyatékossággal élő hallgató fogyatékosságának típusát és mértékét, annak végleges vagy időszakos voltát a Korm. rendelet 63. § (2) vagy a (3) bekezdésben meghatározott szakvéleménnyel igazolja, a Bizottság a jogosultságot ez alapján vizsgálja.)

Felelős:	Bizottság, rektor
Határidő:	folyamatos

4.2. Gondoskodni kell a hallgatókra vonatkozó esélyegyenlőségi alapelvek teljes körű biztosításának felügyeletéről, értékeléséről és szükség esetén javaslatok tételéről.

Felelős:	Bizottság
Határidő:	folyamatos

4.3. A fogyatékossággal élő hallgatók tanulmányainak segítését szolgáló normatív támogatás felhasználására, a segítségnyújtáshoz szükséges tárgyi eszközök beszerzésére történő javaslattétel.

Felelős:	Bizottság, gazdasági igazgató
Határidő:	folyamatos

4.4. Gondoskodni kell a fogyatékossággal élő hallgatók kiemelt hallgatói normatívájának felosztásáról és felhasználásának ellenőrzéséről.

Felelős:	Bizottság, gazdasági igazgató
Határidő:	folyamatos

4.5. Kiemelt feladatként kell kezelni a hallgatók tájékoztatását, a velük való folyamatos kapcsolattartást (hírlevelek, elektronikus hallgatói nyilvántartó rendszer, személyes konzultációk stb.) kiemelt figyelmet fordítva a fogyatékossággal élő hallgatókra.

Felelős:	Bizottság, oktatási rektorhelyettes
Határidő:	folyamatos

4.6. Biztosítani kell a fogyatékossággal élő hallgatók, illetve azok személyes segítőivel való kapcsolattartást mind elektronikusan, mind pedig szükség esetén személyesen is. Gondoskodni kell a fogyatékossággal élő hallgatók tanulmányai, vizsgái során alkalmazható segítségnyújtási lehetőségek biztosításáról, illetve szorgalmi időszakban a fogyatékossággal élő hallgatók által igényelt konzultációs lehetőségek megszervezéséről.

Felelős:	tanulmányi igazgató
Határidő:	folyamatos

4.7. Gondoskodni kell a fogyatékossággal élő hallgatók létszámának folyamatos és az adatvédelmi rendelkezések betartásával történő nyilvántartásáról, és az adatok statisztikai célú felhasználásának biztosításáról. Elengedhetetlen, hogy az adatvédelmi rendelkezéseket a területre vonatkozóan az érintett hallgatók oktatói is naprakészen ismerjék meg.

Felelős:	Bizottság, tanulmányi igazgató
Határidő:	folyamatos

4.8. Tájékoztatás az oktató és nem oktató dolgozók részére, a fogyatékossággal élő hallgatók tanulmányi jogairól és kötelezettségeiről (hírlevelek, elektronikus hallgatói információs rendszer, csoportos konzultációk, szervezett képzések).

Felelős:	Bizottság——
Határidő:	folyamatos

4.9. A Tanulmányi Központ kiemelt figyelmet fordít az érintett hallgatók ügyeinek intézésére, munkatársai közvetítenek az oktatók és a Bizottság között. Feladata továbbá a beiratkozás során nem regisztrált hallgatók tájékoztatása, illetve mielőbbi bekapcsolása a támogató rendszerbe.

Felelős:	tanulmányi igazgató
Határidő:	folyamatos

4.10. A fogyatékossággal élő hallgatók támogatásába a HÖK-öt is be kell vonni.

Felelős:	Bizottság
Határidő:	folyamatos

4.11. A Főiskola megvizsgálja, hogy a hallgatói esélyegyenlőség témájában a fogyatékossággal élők problémáin túl milyen esélyegyenlőséggel érintett csoportok számára nyitva álló programok, szolgáltatások állnak rendelkezésre.

Felelős:	Bizottság
Határidő:	folyamatos

4.12. A Főiskola évente egy alkalommal valamennyi hallgatóját és munkavállalóját esélyegyenlőségi képzésben részesíti. A képzéshez szükséges elektronikus tananyagot a Bizottság állítja össze.

Felelős:	Bizottság
Határidő:	első ízben 2023. augusztus 15-ig, ezt követően évente